GUÍA DOCENTE 2016/17

Centro	135 - Facultad de Educación y Deporte. Sección Ciencias de la Actividad Físic	**Ciclo**	Indiferente
Plan	GDEPOR10 - Grado en Ciencias de la Actividad Física y del Deporte	**Curso**	4º curso

ASIGNATURA

25188 - Euskararen Araua eta Erabilera	**Créditos ECTS :**	6

DESCRIPCIÓN Y CONTEXTUALIZACIÓN DE LA ASIGNATURA

Ikasketa planen helburuetan zehazten den bezala, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzien Graduko ikasleek arlo hauetan aritzeko gaitasun orokorrak eskuratuko dituzte: hezkuntzan, osasungintzan, kirol eta aisialdian eta kudeaketan. Edozein gizartetan goi mailako titulidunek ardura berezia dute hizkuntza-komunitateari begira. Haiek sortutako testuek eta mezuek hizkuntzaren estandar formala errespetatu behar dute eta egokiak izan behar dira dagokion komunikazio-egoeraren arabera. Horrenbestez, etorkizuneko profesionalek trebatu egin behar dira gauza izan daitezen hizkuntza-baliabide egokienak erabiltzeko eta euren bizitza akademiko eta profesionalean komunikazio-egoera bakoitzari behar bezala erantzuten jakin dezaten.
Bestalde, euskara hizkuntza gutxitua izanik, ez du oraindik gaztelaniak duen hedakuntza eta erabilera kirolaren eta jarduera fisikoaren arloan zein aisialdiaren esparruan; gure ikasleek, etorkizuneko profesional aditu gisa jardungo duten neurrian, garrantzizko eragileak izango dira euskararen normalizazioan, eta horrenbestez, hizkuntzaren alderdi normatiboak zein pragmatikoak ezagutu behar dituzte. Unibertsitateko Plan Gidariak oso aintzat hartzen du ardura hori eta bere ekarpena egiten du Euskararen Araua eta Erabilera eta Komunikazioa Euskaraz ikasgaiekin.
Euskararen Araua eta Erabilera ikasgai honen helburuak dira: euskararen erabilerari buruzko gogoeta egitea, hizkuntza- eta testu- baliabide egokiak bereizteko gaitasuna lortzea, eta hizkera estandarraren irizpide eta arauen ezagutza nahikoa eskuratzea dagokion testuinguruan behar bezala erabiltzeko.
Komunikazio-egoera profesionaletan ahoz zein idatziz jarduteko behar diren hizkuntza- eta testu- trebetasunak landuko dira.

COMPETENCIAS / RESULTADOS DE APRENDIZAJE DE LA ASIGNATURA

1. gaitasuna. Hiztunek eta gizarte-eragileek hizkuntzen erabileran eta garapenean duten eraginaren kontzientzia hartzea eta, bereziki, euskararen egungo egoera soziolinguistikoarekin harremanetan jartzea.
2. gaitasuna. Hizkuntzaren erabilera zuzen eta egokien nozioei erreparatzea.
3. gaitasuna. Arrazoi pragmatiko-diskurtsiboengatik hautatzen diren hizkuntza-baliabideen funtzio komunikatiboa eta esanahi soziala antzematea.
4. gaitasuna. Norberaren intuizio eta esperientzia linguistikoak sistematizatzea eta azaltzea, eta norberaren komunikazio-rola berriro definitzea askotariko komunikazio-egoerei egokitzeko.
5. gaitasuna. Kontsulta-tresnak erabiltzen jakitea hizkuntza-baliabideen formari, esanahiari eta erabilerari buruzko informazioa lortzeko, bereziki Interneten eskuragarri daudenak.

CONTENIDOS TEORICO-PRACTICOS

1. Giza hizkuntza:
1.1. Giza hizkuntza, hizkuntza aldaerak eta hizkera berezituak.
1.2. Hizkuntza gutxituen biziraupena eta berreskurapena: euskararen lekua gizartean eta kirolaren munduan.
1.3. Mintzaira-jardueraren ezaugarri orokorrak.
2. Euskararen aldaera estandarra: euskara batua.
2.1. Euskararen estandarizazio-prozesua.
2.2. Euskaltzaindiaren gomendioak eta arauak.
2.3. Estandarraren estilo zaindu orokorra.
3. Euskararen erabilera kirolaren arloan:
3.1. Euskararen erabilera-esparruak eta haien ezaugarriak.
3.2. Kirolaren eta jarduera fisikoaren arloko komunikazio-egoerak: testu-generoen identifikazioa eta azterketa.
3.3. Lan-munduko testu-genero aukeratuen ekoizpena.
4. Kontsulta-baliabideak
4.1. Hiztegiak eta corpusak
4.2. Itzultzaileak
4.3. Kontsulta-guneak

EGITARAU PRAKTIKOA:
1. Jarduera fisikoaren eta kirolaren munduko euskararen garapena dinamizatzen duten talde eragileak identifikatu (administrazioa, unibertsitateak, elkarteak, bestelakoak…), eta bakoitzaren ekarpenaren balorazio kuantitatibo eta kualitatiboa egin (helburuak, jorratutako arloak, argitaratutako lanak…).

2. Kirolaren eta jarduera fisikoaren alorreko euskararen corpusa osatzen duten baliabideak identifikatu, eta baliabide horien inbentarioa egin, arloz arlo antolatuta.
3. Testu-lagin hautatuen irakurketa, diskurtso eta hizkuntza auzien azterketa eta euren egokitasunaren inguruko eztabaida.
4. Ahozko eta idatzizko oinarrizko testuen ulermena eta ekoizpena.
5. Euskara batuaren arauei buruzko ariketak.
6. Ohiko gramatika arazoei buruzko ariketak.
7. Interneteko baliabideen erabileran trebatzeko ariketak.

METODOLOGÍA

Kurtsoak hertsiki erlazionatutako alderdi teorikoa eta praktikoa ditu. Ariketa praktikoetan oinarrituko dira eskolak bereziki. Ariketa horiek oinarri hartuta emango ditu irakasleak behar diren azalpen teoriko gehienak.

Euskarri telematikoa erabiliko da banakako eta taldeko lanak egiteko.

TIPOS DE DOCENCIA

Tipo de Docencia	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Horas de Docencia Presencial	30		20		10				
Horas de Actividad No Presencial del Alumno	45		30		15				

Leyenda: M: Magistral S: Seminario GA: P. de Aula GL: P. Laboratorio GO: P. Ordenador GCL: P. Clínicas TA: Taller TI: Taller Ind. GCA: P. de Campo

SISTEMAS DE EVALUACIÓN

- Sistema de evaluación continua
- Sistema de evaluación mixta
- Sistema de evaluación final

HERRAMIENTAS Y PORCENTAJES DE CALIFICACIÓN

- Realización de prácticas (ejercicios, casos o problemas) 10%
- Trabajos individuales 50%
- Trabajos en equipo (resolución de problemas, diseño de proyectos) 20%
- Exposición de trabajos, lecturas... 20%

CONVOCATORIA ORDINARIA: ORIENTACIONES Y RENUNCIA

Ebaluaziorako hiru aukera aurreikusten dira:
 A modalitatea: ebaluazio jarraitua (%100)
 B modalitate mistoa: ebaluazio jarraitua (%75) + azterketa (%25)
 C modalitatea: azkeneko proba (%100)
A modalitatea: Ebaluazio jarraitua. Hauxe izango da ohiko modalitatea. Kasu honetan, ikasleek, azterketa-probaren ordez gelan egindako jardueren bidez eskuratuko dute kalifikazioa:
• Gelan egindako ariketak eta praktikak: %10
• Banakako lanak: %50
• Talde lanak: %20
• Lanen ahozko aurkezpena: %20

B modalitatean ikasleek irakasgaia gelako lanen bidez gainditu ahal izango dute (gehienez,%75), eta azkeneko proban nota hori jasotzeko aukera izango dute (%25). Beraz, ikasle hauen kasuan, azterketa ez da baztertzailea izango.
Irakasgaia A zein B modalitateetan jokatu ahal izateko ezinbestekoa izango da irakasleak eskatutako lan gehienak (%90) garaiz eta moduan ematea eta horietako bakoitzaren kalifikazioa gaindituta izatea.
C modalitatea: Arrazoi justifikatuengatik eskoletara etortzerik ez duen ikasleak nota guztia jokatuko du azkeneko proban. Proba horren edukiak eskoletan landutako gai eta ariketa praktiko zein teorikoen inguruan izango da. Ebaluazio-irizpidea hurrengoa izango da:
a) Irakasleak agindutako lan praktikoa epez amaituta: % 30.
b) Ordenagailuko ariketa praktikoa: %10.
c) Amaierako proba idatzia: test erako ariketak eta idatzizko eta ahozko testuen ekoizpena egiteko: %60.

Irizpide hauek ohiko zein ez-ohiko deialdietarako erabiliko dira.
Ikasleek aukera izango dute deialdiari uko egiteko. Horretarako, Gradu Ikasketen eta Berrikuntzaren Arloko

Errektoreordetzaren araudian zehazten den bezala, eskaria egin beharko diote irakasgaiko irakasleari idatzi bidez eta azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino 10 egun lehenago.

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA: ORIENTACIONES Y RENUNCIA

Ez ohiko deialdian ikasleak azterketaren bidez eskuratuko du kalifikazioa, baldin eta lan monografikoa egina eta gainditura badu.

MATERIALES DE USO OBLIGATORIO

EUSKALTZAINDIA (2000). Hiztegi batua. Euskaltzaindia, Bilbo.
ALBERDI, X. & UGARTEBURU, I. (1999). Euskaltzaindiaren araugintza berria: ikastaroa. EHU argitalpen zerbitzua.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografía básica

AGIRRE, J. (zuz.) (1994): Kirol hiztegiak, Atletismoa, Gasteiz, UZEI-SHEE/IVEF
AGIRRE, J. (zuz.) (1994): Kirol hiztegiak, Futbola, Gasteiz, UZEI-SHEE/IVEF
AGIRRE, J. (zuz.) (1994): Kirol hiztegiak, Pilota, Gasteiz, UZEI-SHEE/IVEF
ASKOREN ARTEAN (1990): Los Vascos, Juegos y Deportes 1, II,III, IV, V , Bilbo, Lur
ASKOREN ARTEAN (1997): Planeta entziklopedia 15. liburukia, Jarduera fisikoa eta kirola, Bartzelona, Planeta
Euskaltzaindia (2000), ¿Hiztegi Batua¿, Euskara 45-2 [http://www.euskaltzaindia.net]
FENEIZ, HEINZ (1993): Giza anatomiako poltsiko-atlasa, Usurbil, ELHUYAR, K.E. [Javier Agirre Lasarteren itzulpena, 2001, 2. argitalpena].ALBERDI, X. & UGARTEBURU, I. (1999): Euskaltzaindiaren araugintza berria: ikastaroa. Bilbo, EHU.
ALBERDI, X. & SARASOLA I. (2001): Euskal estilo libururantz. Gramatika, estiloa eta hiztegia, Bilbo, EHU.
EUSKALTZAINDIA (1993): Euskal Gramatika Laburra. Perpaus bakuna. Bilbo.
ZUAZO, K. (2000): Euskararen sendabelarrak, Donostia, Alberdania.
ZUBIRI, I. & ZUBIRI, E. (1995): Euskal Gramatika Osoa, Bilbo, Didaktiker.
Arrieta, A. eta beste (2003), Galdezka, Zarautz, IVAP-HAEE
IVAP-HAEE, Zalantza-dantza, Donostia, IVAP-HAEE
ZUBIMENDI, J.R. (2004). Ortotipografia. Gasteiz: Eusko Jaurlaritza.
[http://www.ehu.eus/azpidazki/PDFak/Ortotipografia.pdf].

Bibliografía de profundización

ENSUNZA, M. eta beste (2002): Zientzia eta teknikarako euskara. Zenbait hizkuntza baliabide. UEU.
ODRIOZOLA, J.C. (koord.) (1999): Zenbait gai euskara teknikoaren inguruan. Bilbo, EHU.
ZABALA, I. (2000): ¿Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak¿, Ekaia, 12.
ZABALA, I. (koord.) (1996): Testu-loturarako baliabideak: euskara teknikoa. Bilbo, EHU.
IDIAZABAL, I. & LARRINGAN, L.M. (arg.) (1998), Koherentzia, kohesioa eta konexioa: testuratze baliabideak. Hizkuntzaren azterketa eta irakaskuntza, EHU & Gasteiz, Arabako Foru Aldundia.
IDIAZABAL, I. & GARCIA, I.M. (2007). Ahozko hizkuntza: euskararen azterketarako eta didaktikarako zenbait lan, Bilbao, EHU.

Revistas

Elhuyar Zientzia eta Teknika
Argia
Ekaia
Hik Hasi

Direcciones de internet de interés

ADMINISTRAZIOKO HIZKERA: http://www.ivap.euskadi.net/r61-2347/eu/contenidos/informacion/admin_hizkera/eu_3810/hizkera_menu_e.html
AGIRI SOZIOLABORALEN EREDUAK:
http://www.kultura.ejgv.euskadi.net/r46714/eu/contenidos/informacion/dokumentu_soziolaboralak/eu_9374/agiri_soziolaboralak.html
AZPIDAZKI (Administrazio eta zerbitzuen arloan euskara erabiltzen laguntzeko gomendio, argibide eta baliabideak; EHU): www.ehu.es/azpidazki
CENTRE DE REDACCIÓ: http://mutis2.upf.es/cr/casjur2005/index.html
DUDANET: http://www.ivap.euskadi.net/r61-v50001x/eu/v50aWar/comunJSP/v50acambioIdioma. do?v50aCgaIdioma=eu
EUSKALTERM (terminologia bankua): www1.euskadi.net/euskalterm
EUSKARA BATUAREN ARAUAK eta HIZTEGI BATUA: www.euskaltzaindia.net
http://parles.upf.edu/cr/casacd/index.html
http://www.hiztegia.net
http://www.xuxen.com
EHULKU: http://www.ehu.eus/es/web/euskara/ehulku
www.gipuzkoa.net/kirolaeuskaraz
Osasungoa Euskaratzeko Elkartea, http://www.oeegunea.org

www.euskaltzaindia.net
www.hiztegia.net
Zientzia eta Teknikaren aldizkaria, http://www.zientzia.net
www.xuxen.com
Galdos Irazabal, Imanol: Kirola eta Euskara. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/galdos.pdf)
Urizar, Urri & Gabilondo, Amaia: Gazteen aisialdia eta kirola. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/Urri.pdf)
Zarraoa, Inaki: Euskara biziberritzeko nola baliatu telebistaz (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/zarraoa.pdf)
Euskararen Aholku Batzordeak 1998ko ekainaren 24ko Batzorde Osoaren bileran aho batez onetsitakoa Eusko Jaurlaritzaren 1998ko uztailaren 28ko Gobernu Batzordeak onartutakoa. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/euskara_planak_bibliografia/es_7611/adjuntos/ebpn.pdf)

OBSERVACIONES

Ikastaroa egiteko euskararen oinarrizko ezagutza izan behar du ikasleak.